

SK-kurser - suboptimalt utnyttjat kurssystem inom pediatriken?

En allmän uppfattning bland ST-läkarna i pediatrik verkar vara att systemet med specialistkompetenskurser (SK-kurser), i takt med ökade kurskrav, har blivit föråldrat och att resurserna bör kunna utnyttjas bättre för att komma så många till gagn som möjligt. För att få en bättre bild av verkligheten genomförde Barnläkare under Utbildning (BLU) en enkätundersökning kring detta där resultaten visar att en förändring bör komma till stånd.

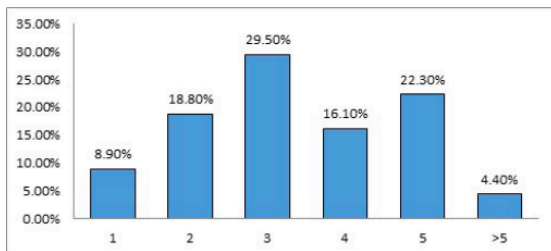

Bild 1

Bild 3

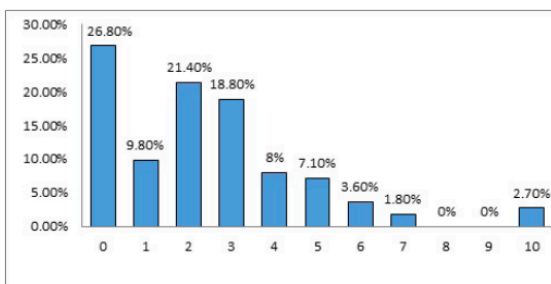

Bild 2

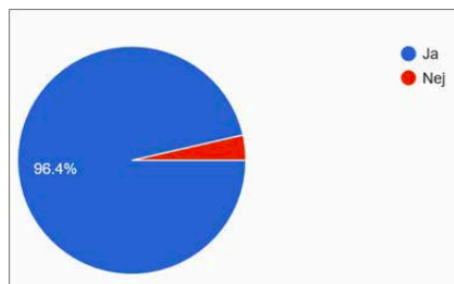

Bild 4

SK-kurser är statligt finansierade kurser avsedda för landets ST-läkare, där kursutbudet fastställs av Socialstyrelsen genom upphandling. Det slutliga målet är att bidra till den långsiktiga tillgången på specialistläkare.

Alla legitimerade läkare ges möjlighet att ansöka om högst två SK-kurser per termin.

Barn- och Ungdomsmedicin kan i genomsnitt upphandla cirka sex SK-kurser per termin där bruklig längd vanligen är fem dagar och deltagarantalet ungefär 35 personer.

För att möta de ökade kurskraven för ST-läkarna så har enskilda kliniker och regioner behövt arrangera egna intygsgivande kurser i allt högre utsträckning. Oklart är om den aktuella lösningen med SK-kurser har kompletterat dessa arrangemang, eller enbart existerat i ett parallellt universum.

För att överblicka de olika lösningarna över landet, och därigenom få ett bättre underlag avseende behovet av SK-kurser inför upphandlingen med Socialstyrelsen, genomfördes en enkätundersökning bland Sveriges ST-läkare i Barn- och Ungdomsmedicin på uppdrag av Utbildningsutskottet.

Resultat

- 112 svarande från 29 kliniker (vilket motsvarar ca 30 procent av alla ST-läkarna inom barnmedicin i Sverige).
- Ca 75 procent kvinnor
- 80 procent i åldern 30–39 år
- Jämn geografisk spridning
- Relativt jämn fördelning avseende under vilket år av sin ST man befinner sig (se figur 1)

Resultatet av enkäten visar att 26,8 procent av ST-läkarna inte har gått en enda SK-kurs och att enbart 42 procent av de tillfrågade har kommit med på fler än två SK-kurser under sin ST (fig 2). På grund av svårigheten att komma in på SK-kurser verkar ST-läkarna täcka flerparten av kurskraven inom respektive delmål med hjälp av en kombination av interna och regionala undervisningsdagar. I stort sett alla av de tillfrågade anger att deras klinik får ta del av intygsgivande regionala utbildningar (fig 3) och lokala kurser inom de allmänna delmålen (fig 4).

Diskussion Nuvarande system med SK-kurser blir relativt godtyckligt sett ur den enskilde ST-läkarens perspektiv. Den eller de SK-kurser som man eventuellt antas till kan inte planeras in i förtid och där-

för inte harmonieras med de övriga kurser som ST-läkaren tänker gå under sina fem år, utan blir snarare att betraktas som en "bonus". Då i princip alla regioner redan ger intygsgivande kurser kan man tänka sig att SK-kurserna istället kan utgöra en centraliserad, kompletterande verksamhet till dessa. Exempelvis kan "x" antal kurser erbjudas varje år som varje ST-läkare i pediatrik ska kunna räkna med att tillgodogöra sig under fem års utbildning. Förslagsvis kan dessa kurser täcka delmål som är svåra att tillhandahålla med god kvalitet inom varje enskild klinik/region, och sedan rulla med jämnt intervall istället för att en ny upphandling ska utföras varje år.

På så vis skulle kursplatserna fördelas jämnt mellan ST-läkarna och man skulle få en övergripande plan att förhålla sig till gällande

vilka kurser man inte behöver ordna med lokalt/regionalt. Kort sagt skapas då en tydlig nivåstrukturerad. Via SK-kurser tas ansvar för några bestämda kurser som alla ST-läkare ska gå under sin utbildning, medan resterande kurser därmed blir ett regionalt ansvar.

Många lösningar med alltifrån små till stora förändringar kan tänkas förbättra vårt nuvarande system. BLU kommer nu att undersöka olika alternativ och återkoppla dessa till styrelsen för BLF och Utbildningsutskottet med förhoppning om att en förbättring kan åstadkommas!

*Henrik Hill, Ordförande BLU, ST-läkare,
Barn- och ungdomskliniken, Västmanlands
sjukhus Västerås*

*Henriette Nickelsen, Vice-ordförande BLU,
ST-läkare, Astrid Lindgrens Barnsjukhus,
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset*

*Antonios Loizos, Ledamot BLU, ST-läkare,
Sachsska Barn- och ungdomssjukhuset,
Södersjukhuset. E-mail: info@blu.to*

